

Asia: VN/2005/2020

Esittävän taiteen valtionosuusjärjestelmän uudistaminen

Lain soveltamisalan laajentaminen (1 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Soveltamisalan laajentaminen on erittäin tärkeä ja hyvä uudistus. Kenttä laajenee ja monipuolistuu koko ajan ja on hyvä, että järjestelmä tukee tätä kehitystä.

Mielestämme on tarpeellista kuitenkin vielä pohtia, pitäisikö näyttämötaide -termi korvata teatteritaide -termillä aloja spesifioitaessa.

Lain tavoite (2 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

Valtionosuuden tavoite (3 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

Valtionosuuden saamisen edellytykset (4 §)

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti

Suomessa korkeakoulutetaan vuosittain valtava määrä taiteilijoita valtion toimesta. Kuinka saada nämä taiteilijat työllistymään myös entistä enemmän valtion tuen piirissä oleviin taideorganisaatioihin? Ehdotamme, että tuen saamiseen liittyy myös velvoite ammattitaiteilijoiden palkkaamisesta / yhteistyöstä heidän kanssaan.

Valtionosuuden myöntäminen toistaiseksi tai määräajaksi (5§)

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti

On välttämätöntä, että valtionosuutta saavia organisaatioita arvioidaan säännöllisin väliajoin. Suurin ongelma nykyisessä laissa on sen staattisuus.

Lisäksi on pelkästään kaikkien etu, että tuensaajat arvioidaan säännöllisin väliajoin, kuten toimitaan myös harkinnanvaraisen tuensaajien suhteen.

Lakiehdotus herättää kuitenkin kysymyksen, miten turvataan, että laki mahdollistaa vaihtuvuutta ja uusien toimintayksiköiden pääsyn järjestelmään silloin kun määrärahat eivät lisäänty. Jos tällöin järjestelmään ei voida ottaa ketään, eikä järjestelmästä haluta pudottaa ketään pois, silloin laki ei mahdollista nykytilanteeseen muutosta ja samat nykyiset ongelmat jatkuvat.

Valtionosuuden perusteeksi vahvistettavan henkilötyövuosien määrän määräytymisen perusteet (6 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

Korotetun valtionosuusprosentin määräytymisen perusteet (6 §)

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti

"Huomattava osa" on liian epämääräinen määritelmä ja se olisi hyvä korvata selkeämmällä määrittelyllä.

Svenska Teatern ja Tampereen Työväen Teatteri –nimisten teattereiden rahoitusasema (6§)

Valitse sopivin

En kannata

Muutosehdotus tai muu kommentti

Emme kannata teattereiden eriarvoistamista lain puitteissa. Emme kannata myöskään, että teattereilta pitäisi viedä korotettu tuki pois, mutta sen voisi myöntää tarvittaessa muilla perusteilla (korotetun valtionosuuden määräytymisen perusteilla).

Määräajoin laadittava toimintayksikön rahoitusta koskeva suunnitelma (7 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Hakeminen valtionosuuden piiriin (8 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

Määräajoin tehtävä valtionosuuden edellytysten täyttymisen arviointi (8 §)

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti

On lähtökohtaisesti erittäin hyvä, että toisin kuin nykyjärjestelmässä, kaikkia VOS-toimijoita arvioidaan

jatkossa määräajoin. Esitämme, että uudessa järjestelmässä ei tulisi olla toimijoita, joiden

asema on toistaiseksi voimassa oleva, vaan valtionosuuspäätösten tulisi olla 3- ja 6-vuotisia määräaikaisia

päätöksiä.

8 § momentit tuovat esille uuden järjestelmän lähtökohtaisen epätasa-arvon: määräaikaisen 3-vuotisen

päätöksen saaneet joutuvat hakemaan uudestaan järjestelmän piiriin (8 § ensimmäinen momentti), mutta

toistaiseksi voimassa olevien toimijoiden osalta ehdotetaan menettelyä, jossa ministeriö arvioisi erillisellä

arvioinnilla toimijoiden kelpoisuuden jatkaa toistaiseksi valtiosuuden piirissä. Vaikka perusteluissa mainitaan, että toimijoiden tulisi toimittaa arviointia varten ministeriöön vastaavat tiedot kuin haettaessa

valtiosuuden piiriin, ollaan silti luomassa yhden järjestelmän sisään kahden eri kerroksen väkeä.

8 § hakuun ja arviointiin liittyvissä kysymyksissä kiteytyy se, että nykyisen kahtia jakautuneen rahoitusjärjestelmän lisäksi uuteen VOS-järjestelmään ollaan luomassa sisälle ylimääräistä väliporrasta.

Huolenamme on, että nykyiset VOS-toimijat siirretään suoraan toistaiseksi voimassa olevan valtiosuuden piiriin ilman että niiden toimintaa tai taiteellista laatua perusteellisesti arvioidaan. Tämän

lisäksi vapaalta kentältä voi nousta muutamia toimijoita 3-vuotisen määräaikaisen valtiosuuden piiriin,

mutta tulevien hakujen yhteydessä ainoa muutos ja uudistuksella tavoiteltu joustavuus tai vaihtuvuus

tapahtuukin vain vapaan kentän toimijoiden ja 3-vuotisten VOS-toimijoiden välillä. Tällöin uudistus ei tuo

kokonaisuudistusta nykytilanteeseen, vaan pelkästään uuden erilaisen avustusportaan järjestelmään.

Valtiosuusprosentit 37 ja 60 (rahoituslaki 22 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Rahoituspäätösten pitää olla selkeitä ja ne pitää pystyä perustelemaan avoimesti.

Esittävien taiteiden yksikköhinnat (rahoituslaki 35 §)

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti

Rahoituspäätösten pitää olla selkeitä ja ne pitää pystyä perustelemaan avoimesti.

Anna-Maria Lipponen

Teatteri Jalostamo2 / Jalostamo-kollektiivi ry / Taiteellinen johtaja Anna
Lipponen